

Gyermekkori fog sérülések ellátása

Dr. Sándor Balázs

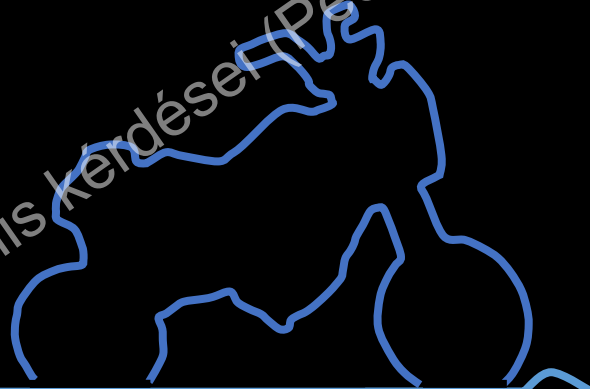
Egyetemi tanársegéd

PTE KK

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Előfordulási gyakoriság

- A gyermekek 30%-ának sérül a tejfogazata
- A gyermekek 22%-ának sérül a maradó fogazata 14 éves korukig
- Ffi:Nő=2:1
- Leggyakoribb: 2-4 év, majd 8-10 év között ismét emelkedik
- Általában 1 fog sérül, leszámítva a jármű és sport baleseteket

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Fórum, 2016. dec. 14-16.)

Leggyakoribb sérülésformák

GYAKORISÁG

- Ajak zúzódás (62%)
- Szájüreg lágyrész sérülései
- Fogak és csont traumái (22%)

Ritkábban előfordulhat elektromos égés, áthatoló sérülés és harapás (állat)

Gyermekekori maxillofaciális sérülések etiológiája

	Sérülések százalékos gyakorisága korcsoportonként			Sérülések százalékos aránya
	0-5 év	5-10 év	10-15 év	
Esés	50,1	32,8	17,1	43,2
Játék baleset	39,5	43,5	17	17,7
Motoros jármű baleset	31,9	44,1	24	17,4
Sportbaleset	9	29,5	61,5	8,3
Kutyaharapás	63,3	29,6	7,1	6,4
Verekedés	-	21,9	78,1	1,4
Bántalmazás	80	20	-	1
Egyéb				4,6

Table 1. Classifications of dental trauma

Andreasen ¹¹	World Health Organization ¹²	Garcia-Godoy ¹³	Ellis ¹⁴
Crown infraction. Incomplete fracture of the enamel	Fracture of enamel of tooth	Enamel crack	Simple fracture of the crown, involving little or no dentine
Uncomplicated crown fracture. A fracture confined to the enamel or dentine but not exposing the pulp	Fracture of crown without pulpal involvement	Enamel fracture	Extensive fracture of the crown, involving considerable dentine, but not the dental pulp
Complicated crown fracture. A fracture involving enamel and dentine, and exposing the pulp.	Fracture of crown with pulpal involvement	Enamel-dentine fracture without pulp exposure	Extensive fracture of the crown, involving considerable dentine and exposing dental pulp
Uncomplicated crown-root fracture. A fracture involving enamel, dentine, cementum, not exposing the pulp	Fracture of root of tooth	Enamel-dentine fracture with pulp exposure	The traumatized tooth that becomes non-vital, with or without loss of crown structure
Complicated crown-root fracture. A fracture involving enamel, dentine and cementum, and exposing the pulp	Fracture of crown and root of tooth	Enamel-dentine-cementum fracture without pulp exposure	Total tooth loss
Root fracture. A fracture involving dentine, cementum, and the pulp	Fracture of tooth, unspecified	Enamel-dentine-cementum fracture with pulp exposure	Fracture of the root, with or without loss of crown structure
Concussion. Injury without abnormal loosening or displacement but with marked reaction to percussion	Luxation of tooth	Root fracture	Displacement of tooth, without fracture of crown or root
Subluxation (loosening). Injury with abnormal loosening but without displacement of the tooth	Intrusion or extrusion of tooth	Concussion	Fracture of the crown <i>en masse</i> and its replacement
Intrusive luxation (central dislocation)	Avulsion of tooth	Luxation	
Extrusive luxation (peripheral dislocation, partial avulsion)	Other injuries including laceration of oral soft tissues	Lateral displacement	
Lateral luxation		Intrusion	
Exarticulation (complete luxation)		Extrusion	
Comminution of alveolar socket		Avulsion	
Fractures of facial or lingual alveolar socket wall			
Fractures of alveolar process with and without involvement of the socket			
Fractures of the mandible or maxilla with and without involvement of the tooth socket			
Laceration of gingiva or oral mucosa			
Contusion of gingiva or oral mucosa			
Abrasion of gingiva or oral mucosa			

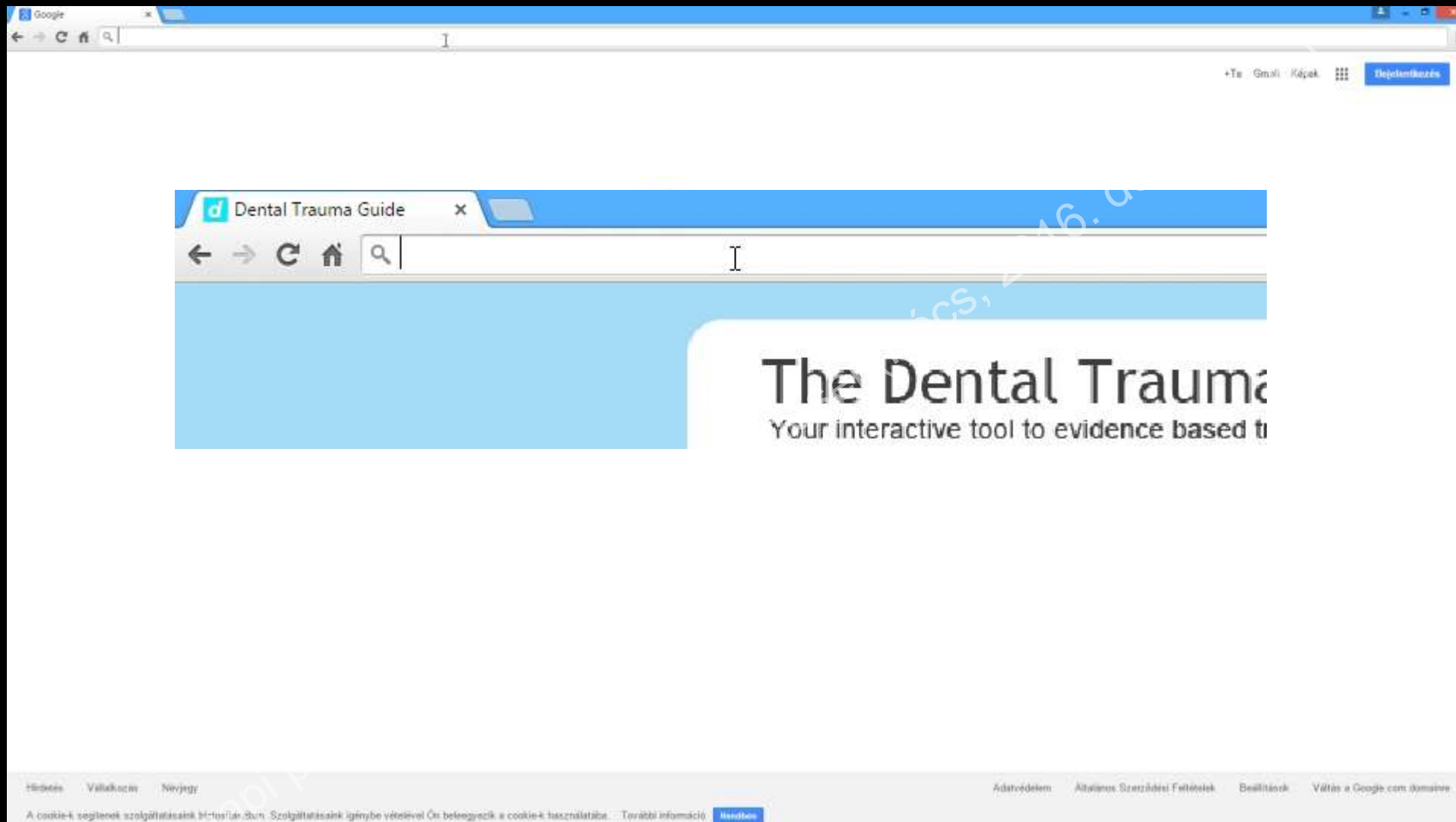
10 TANKÖNYV

285 KÖZLEMÉNY

1989-2001 President International Association
of Dental Traumatology

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Traumás páciens vizsgálata

- Arc és szájüreg letisztítása (víz, fiziológiás só oldat)
- Rövid fogászati és általános anamnézis
  - Minden ami befolyásolhatja a kezelésünket
  - Korábbi fogászati traumák

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Traumával kapcsolatos kérdések

- Hol történt? (szennyezettség?)
- Hogy történt?
- Mikor történt?
- Van-e harapási eltérés?
- Fokozottan érzékenyek-e a fogak?
- Volt-e eszméletvesztés?
  - Zavartság, emlékezetkiesés, hányinger, hányás, szédülés, elkent beszéd, bágyadtság, tág pupillák, anisocoria

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Fraktúrák

	Kopogtatás	Mobilitás	Vitalitás	RTG
Infrakció	-	n	+/-	-
Zománc				
Zománc-dentin				
Zománc-dentin-pulpa				
Korona-gyökér				
Korona-gyökér pulpa exp.				
Gyökér				
Alveolus	+	+++	-	+

Infrakció

Tejfog

Nem igényel ellátást

Maradófog

Kifejezett repedés esetén
kondicionálás és bondozás
(elszíneződés miatt)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Zománc fraktúra

Tejfog

Éles élek elsimítása

Maradófog

Élek elsimítása, felépítés,
letört darab visszarögzítése

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Zománc-dentin fraktúra

Tejfog

Fog felépítése, törésfelszín
lefedése üvegionomerrel

Maradófog

Felépítés,
letört darab visszarögzítése

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Zománc-dentin-pulpa

Tejfog

Pulpotómia és felépítés,
esetleg extrakció

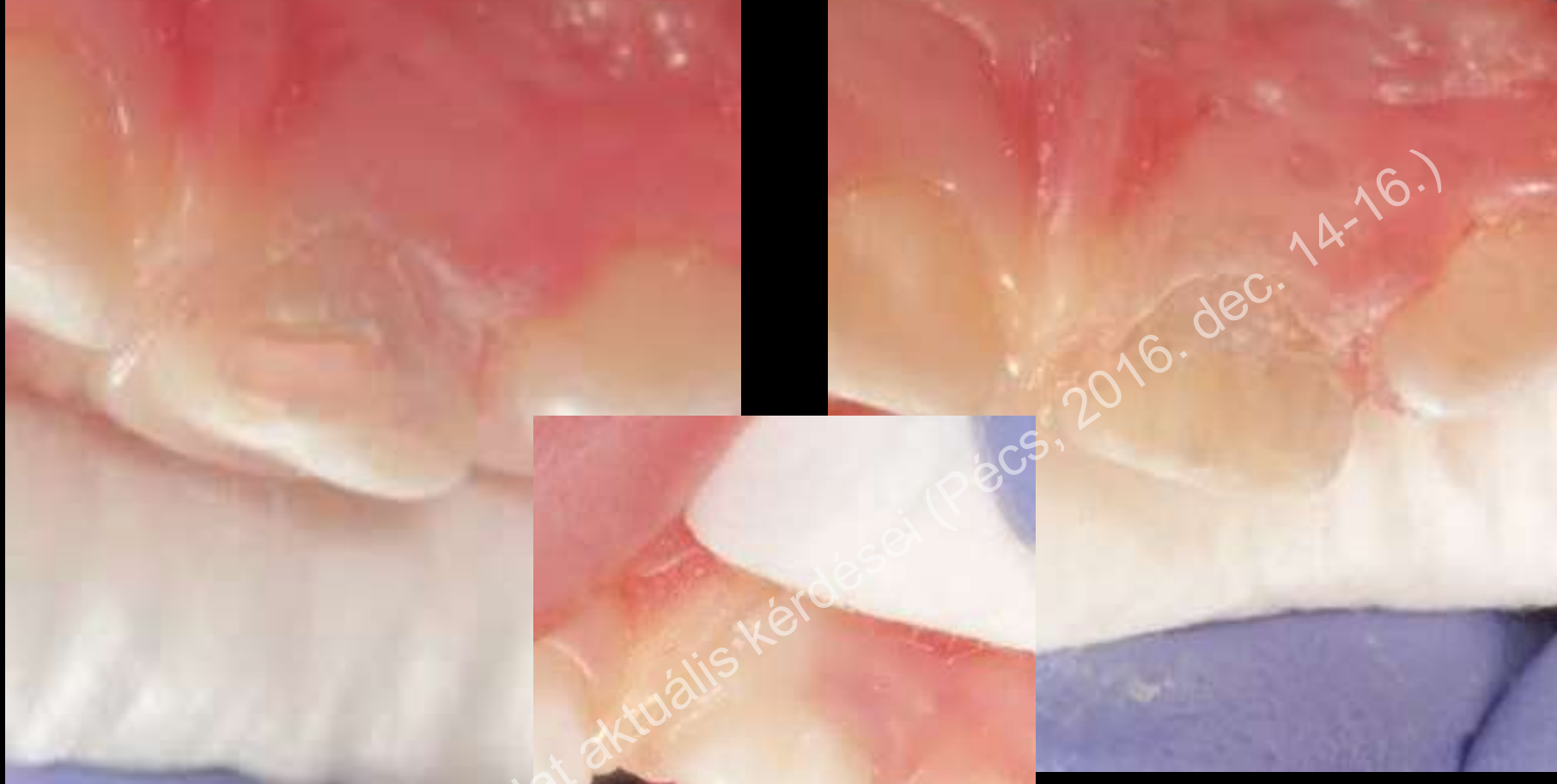
Maradófog

Nyitott apex: pulpotómia,
direkt pulpasapkázás
Zárt apex: direkt
pulpasapkázás, felépítés

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxistól aktuális kérdésel (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdesei (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

23.11.2011

15.02.2013

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Korona-gyökér fraktúra/ komplikált korona gyökér fraktúra

Tejfog

Általában eltávolítás,
ritkábban felépítés

Maradófog

Felépítés, csont hosszabítás,
extrúzió fogszabályozzással,
sebészi extrúzió, dekoronálás,
eltávolítás

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

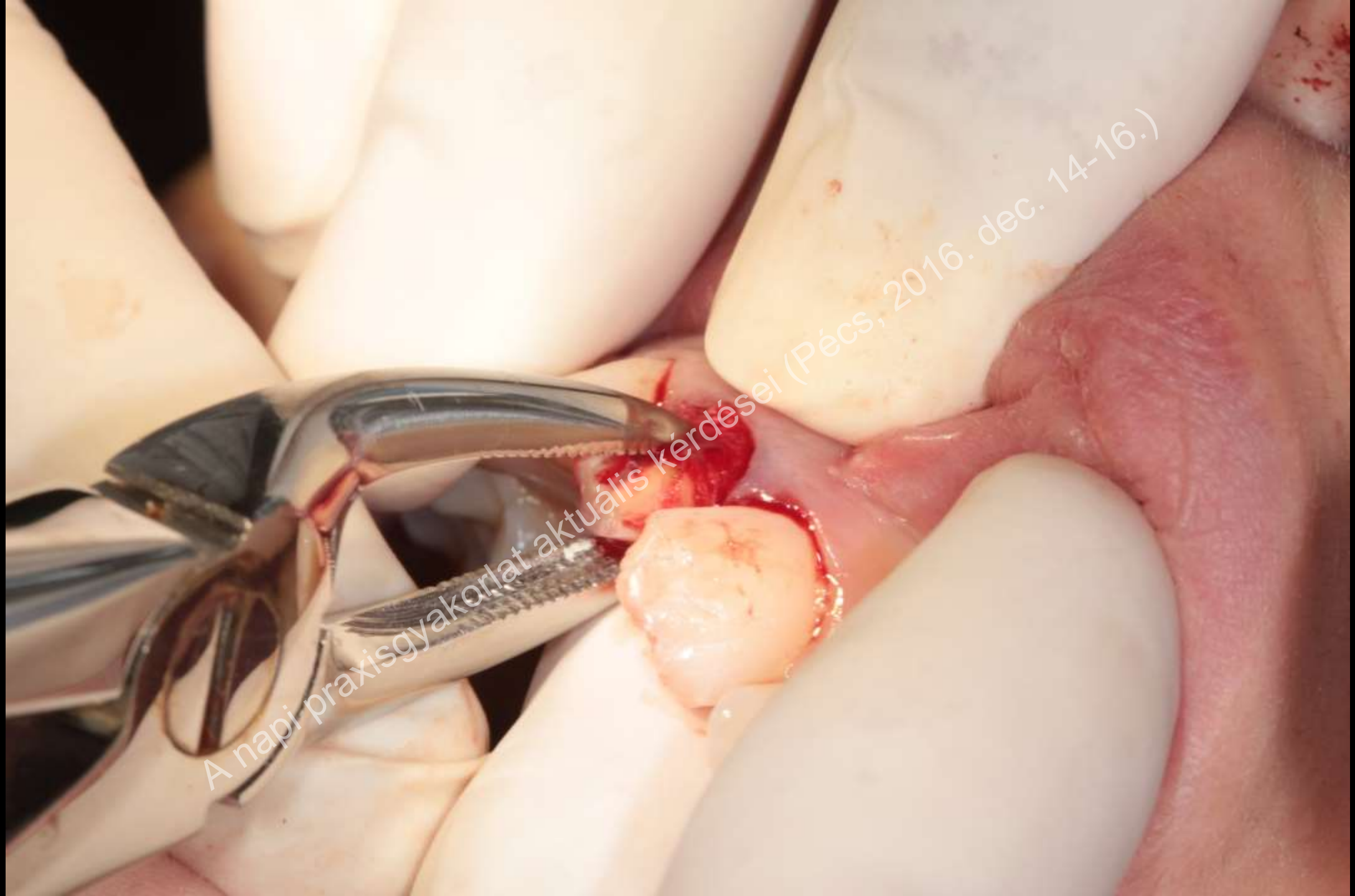
A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

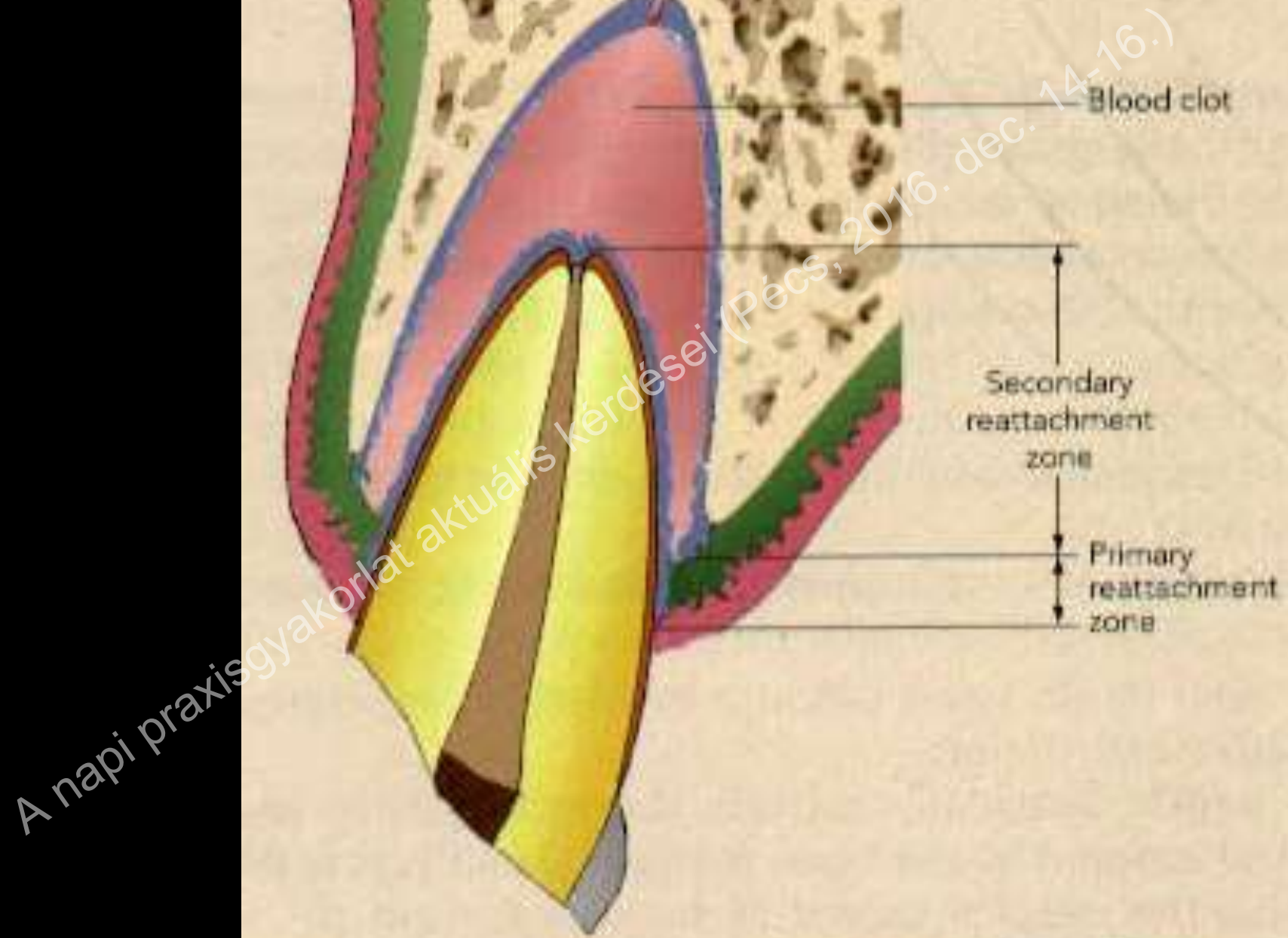
A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

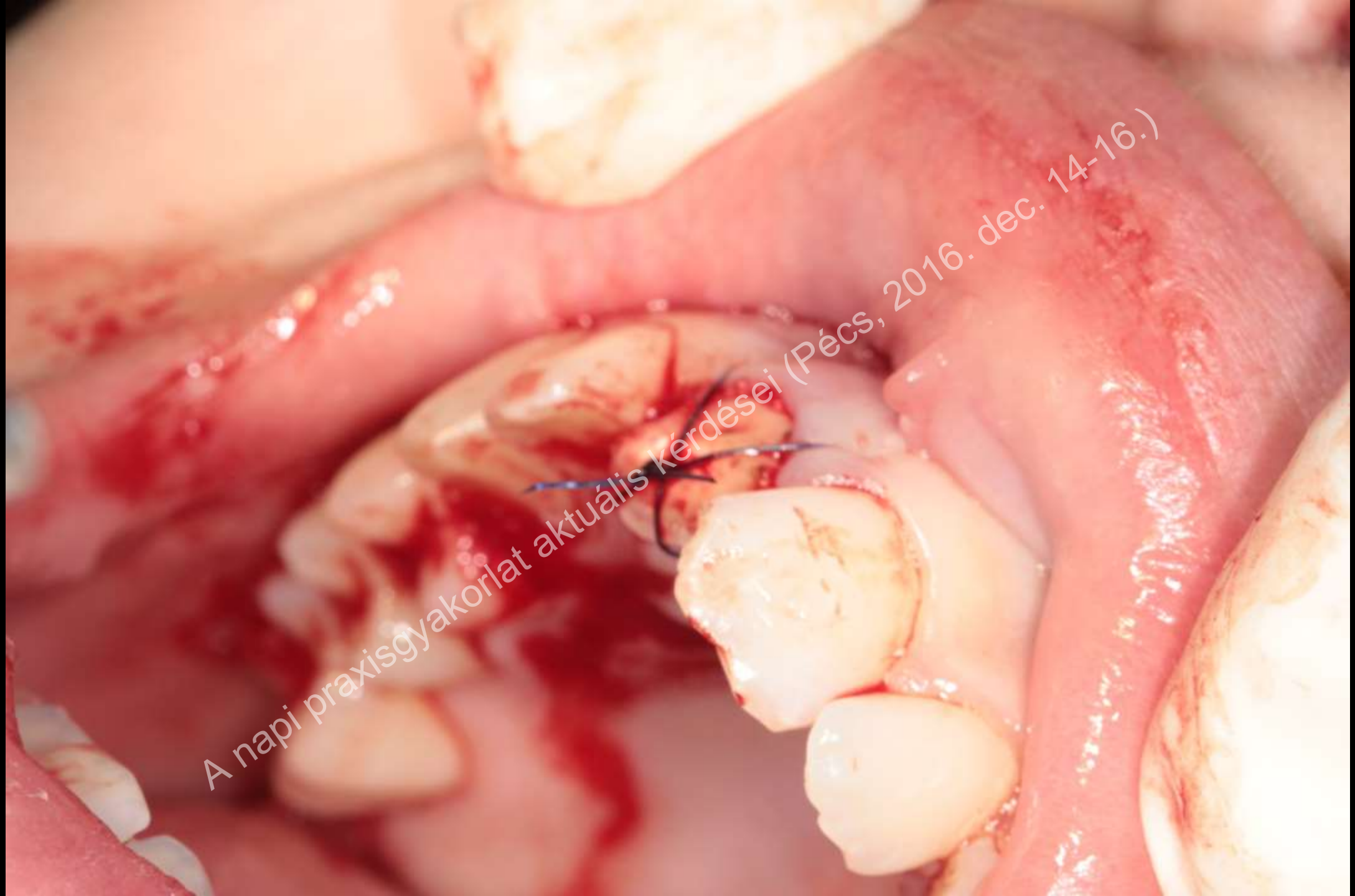

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

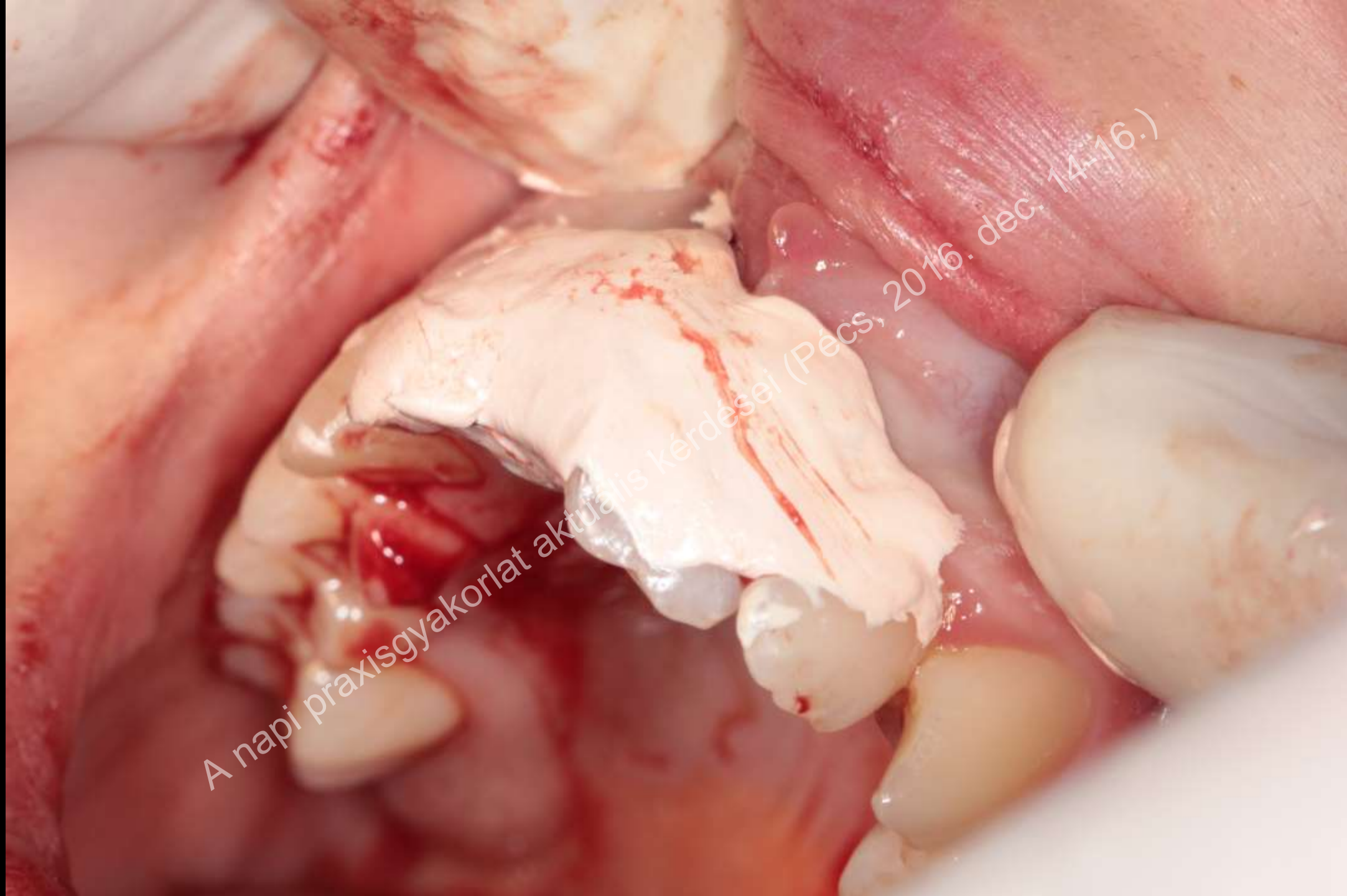

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktualis kérdesei (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A clinical photograph of the upper anterior teeth (incisors and canines) showing significant gingival inflammation and recession. The gingiva is red, swollen, and has receded, exposing the roots of the teeth. A white gauze pad is placed over the gingiva on the right side of the image. The teeth appear slightly discolored and have some yellowish-brown staining at the gingival margins.

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

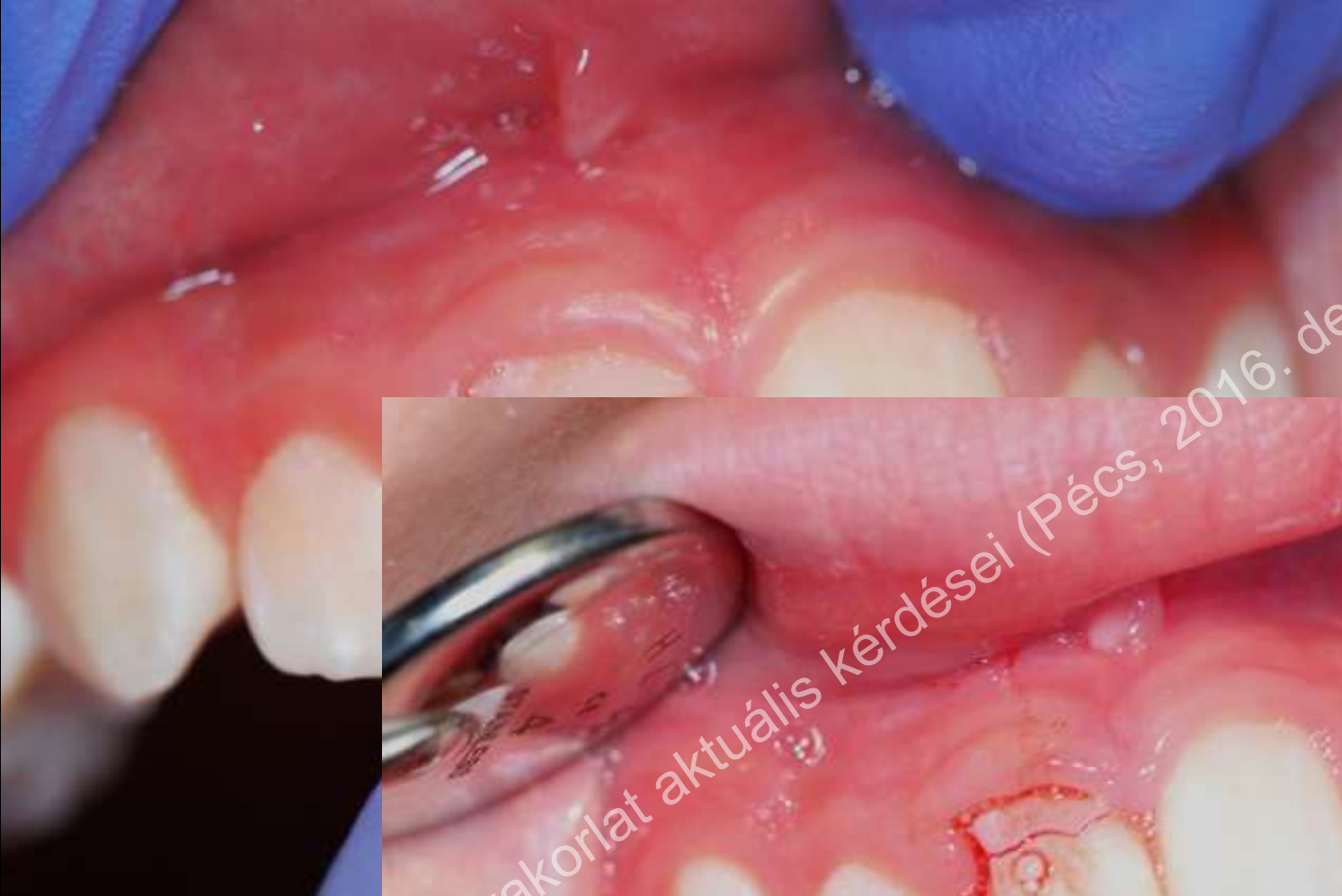
Előtte

Utána

Utána

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdésel (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Gyökérfraktúra

Tejfog

Ha nincs kimozdulás, nem
igényel kezelést
Kimozdulásnál sínezés vagy
koronális fragmentum
extrakciója

Maradófog

Fog flexibilis sínezése 4 hétre
(nyaki harmad esetén akár 4
hónapig is)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdéseiről (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

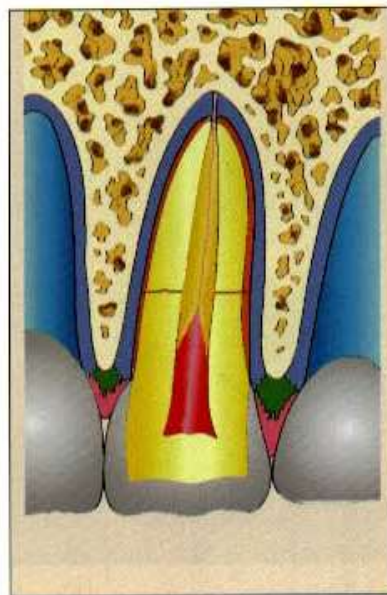

Fig 5-8a Healing with calcified tissue.

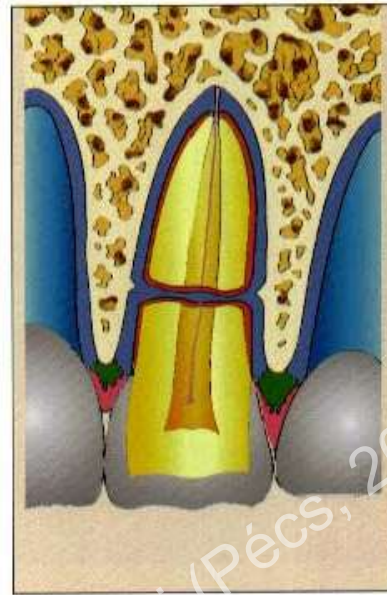

Fig 5-8b Healing with interposition of connective tissue.

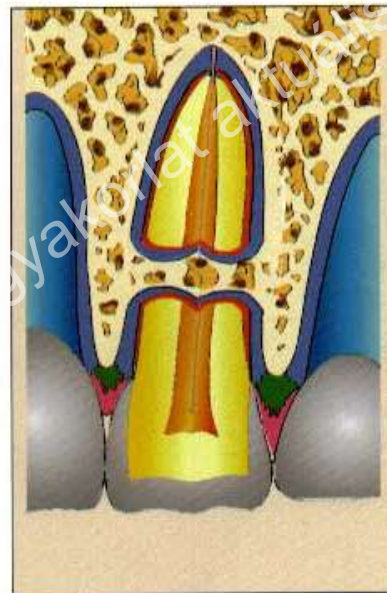

Fig 5-8c Healing with interposition of bone and connective tissue.

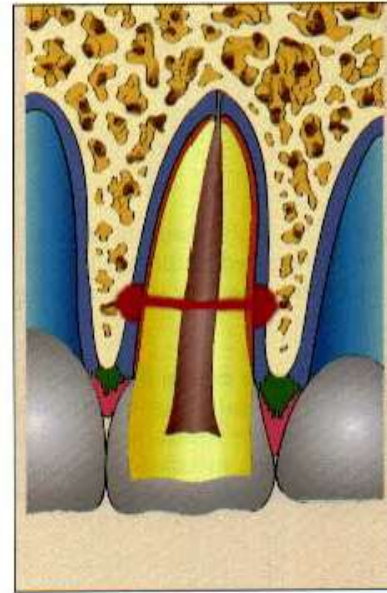

Fig 5-8d Lack of healing with interposition of granulation tissue.

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Alveolus fraktúra

Tejfog

Szegmens repozíciója és
flexibilis sínezése 4 hétig
általában altatásban

Maradófog

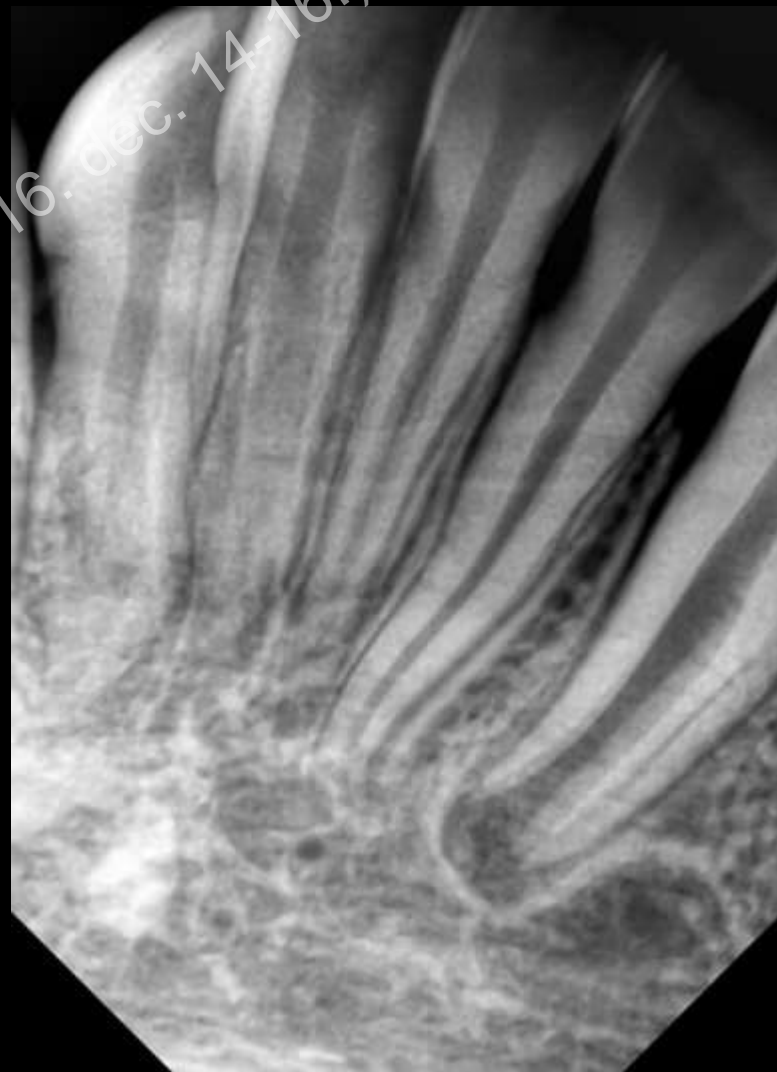
Szegmens repozíciója és
flexibilis sínezése 4 hétig

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

R PaX-i

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pócs, 2016. dec. 14-16.)

Luxációk

Kopogtatás

Mobilitás

Vitalitás

RTG

Concussio

Subluxáció

Intrúzió

Lateralis luxáció

Extrúzió

Avulsio

Concussio

Tejfog

Nem igényel ellátást, pépes
étrend 1 hétig, 0,1%CHX

Maradófog

Nem igényel ellátást, pépes
étrend 1 hétig, 0,1%CHX

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Subluxáció

Tejfog

Nem igényel ellátást, pépes
étrend 1 hétig, 0,1%CHX

Maradófog

Nem igényel ellátást, pépes
étrend 1 hétig, 0,1%CHX
(Esetleg flexibilis sínezés 2
hétig páciens komfort érzése
érdekében)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Intrúzió

Tejfog

Extrakció vagy spontán reerupció (gyökérpozíciótól függ)

Maradófog

Spontán reerupció, sebészi repozíció (4 hét sín), orthodonciai extrúzió

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Tejfog

Spontán reerupció

Eltávolítás

Kor	Összes	Nem károsodott	Károsodott	%
0-2 év	62	23	39	63
3-4 év	43	20	23	53
5-6 év	88	67	21	24
7-9 év	20	15	5	25

Következmények

Maradófog

Ha repozíció történik → flexibilis
sínezés két hétig

	Intrúzió mértéke	Repozíció		
		Spontán	Fogszab.	Sebészi
Nytott apex	<7 mm	X		
	>7 mm		X	X
Zárt apex	<3 mm			
	3-7 mm		X	X
	>7 mm			X

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (2016. dec. 14-16.)

Lateralis luxáció

Tejfog

Retrúzió esetén:
repozícionálás, spontán
repozíció, elcsiszolás
Protrúzió: extrakció

Maradófog

Repozíció, sínezés 4 hétig
(csontsérülés miatt)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdése (Pécs 2016. dec. 14-16.)

Extrúzió

Tejfog

Repozíció vagy extrakció

Maradófog

Repozíció, sínezés 2 hétig

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Avulzió

Tejfog

Nem igényel ellátást

Maradófog

Replantáció/RTG
kontroll/sínezés (2-4
hét)/amoxicillin

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Zárt apex			
PDL	Életképes	Veszélyeztetett	Életképtelen
Fog	Replantálva	Tárolóközeg	Száraz 60 percen túl
Kezelés	Sín 2 hét AB Endo. 7-10 nap	Sín 2 hét AB Endo. 7-10 nap	Sín 4 hét AB Endo. 7-10 nap 2% NaF
Szöv:	Ankilózis, reszorpció		
Nyitott apex			
PDL	Életképes	Veszélyeztetett	Életképtelen
Fog	Replantálva	tárolóközeg	Száraz 60 percen túl
Kezelés	Sín 2 hét AB	Sín 2 hét AB Felületes AB	Sín 2 hét AB
Szöv:	Ankilózis, reszorpció		

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

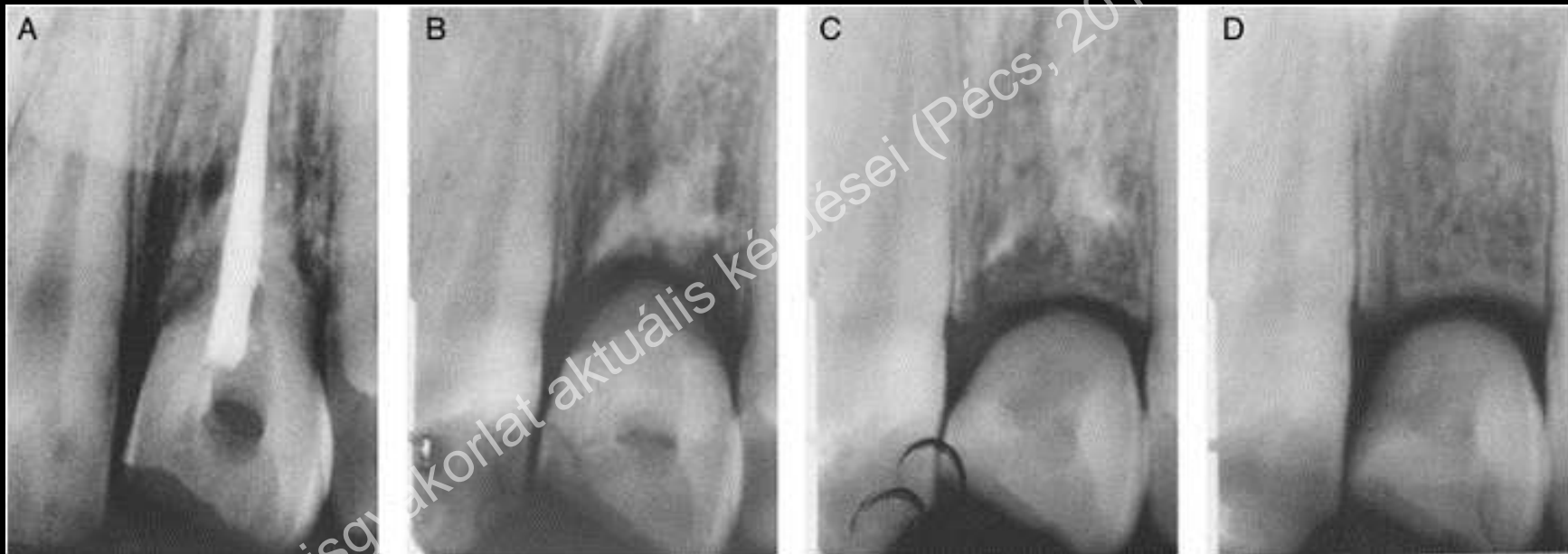

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

A napi praxisgyakorlat aktualis kérdesei (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Dekoronálás

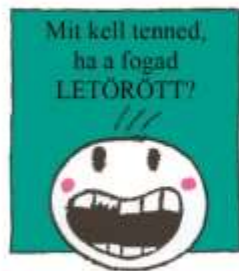
A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Mentsd meg a fogadat!

A maradófogaid többsége megmenthető, ha tudod mit kell tenni baleset esetén

Keresd meg a letört darabot

A letört darabot vissza lehet ragasztani

Keress egy fogorvost hogy visszaragassza

Keresd meg a fogadat

Csak a koronánál fogva tartsd

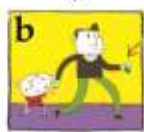

(Dugd be a mosdót) Öblítsd le hideg csapvízzel

VÁLASZ A LEHETŐSÉGEK KÖZÜL

Tedd vissza a fogadat a helyére

Tedd a fogadat tejbe vagy fiziológiás sóoldatba

Ha nincs tej, tedd a szádba a rágófogak külső oldalára

Azonnal keresd egy fogorvost, a sürgős ellátás érdekében

Children's Dental Traumatology Service
Faculty of Dentistry
mail: clerts@uv.cl

IADT Administration
4425 Cass Street, Suite A
San Diego, CA 92109
www.iadt-dentaltrauma.org

Köszönöm a megtisztelő
figyelmüket!

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)